

μάλλον ειθίμη, γοργή, σφοργιλή. Έπειτα όμως, σιγά - σιγά, άρχισε να γίνεται τρασιωδική, αληθινή τραγική. Ο πόνος, ο μεγάλος, ο άπεράστος πόνος, άρχισε να ξεγυρνάται μέσα από μιá άριστοσυγγραμική σύνθεση...

Άλκυονα είχαν αναβλώσει στα μάτια όλων. Ληρώνεται ότι, όταν ή όδη τελειώσει, ο Περγουζέλι μάζεψε κ' έσχωσε τα χειρόγραφα του.

— Άνά τα χειρόγραφα γράφωμαι για να εκδηλώσω μοναχά το δικό μου πόνο, έλεε. Δεν πρέπει να χρησιμοποιούν στο μέλλον για να εκδηλώσουν και τον πόνο άλλων...

Τήν άλλη μέρα ο συνθέτης έγραψε πάλι, μαζί με τον πόνο του, από τη Ρώμη, κ' άρχισε να περιπλανάται άσκοπα σ' όλη την Ίταλία, μη βρίσκοντας ποθενά ησυχία.

Αυτή ή κατάσταση κράτησε ένα χρόνο.

Μιά μέρα — διηγείται ή παράδοση — ο Περγουζέλι έτιχε να πάη για να δη μιá έκθεση έργων ζωγραφικής ενός Φλωρεντινού ζωγράφου. Γύριζε μέσα στην αίθουσα και περιεργάζόταν τους διαφόρους πίνακες, όταν έβλεψε τα μάτια του έπεσαν σε μιá εικόνα. Η εικόνα αυτή παρίστανε την Παναγία θλιμμένη για το μαρτυρικό θάνατο του Θεανθρώπου. Κάτω από τον πίνακα ο ζωγράφος είχε βάσει τις λέξεις:

«Μαρία, ή Μητέρα του Πόνου».

Ο Περγουζέλι έμεινε έκστατικός έμπρός σ' αυτή την εικόνα. Η Παναγία, που παρίστανε ή εικόνα, έμοιαζε καταπληκτικά με την όμοια Μαρία Σπινέλι. Ήταν ή ίδια ξανθή φαινετική καλλονή, με τα ίδια μεγάλα γαλιανά μάτια, που είχαν μιá τρυφερή έκφραση μελαγχολίας και θλίψης. Ένομιζε κανείς πως ο ζωγράφος που την άπεικόνισε, θα έλεγε μιá πρόβλεψη του την ίδια την ζωή, που έμεινε όλοζώντανη τη νύχτη του συνθέτη.

Ο Περγουζέλι τότε — όπως έβασκούνθη να διηγείται ή Ίταλική παράδοση — άγόρασε την εικόνα και τράβηξε όλοένα στο σπίτι του. Νομίζε πως είχε τη Μαρία μπροστά του, τη Μαρία Σπινέλι, την πολυγαλακτημένη του νεκρή.

Και τότε συνέθε ένα άξιοθαύμαστο πράγμα. Μέσα στη μουσική σκέπη του συνθέτη άρχισαν να ζωντανεύουν μελωδίες σπάνιες και άσυλληπτες. Ένομιωσε τη δύναμη και την ορεξή να έγραψαθή. Κι' άρχισε να έγραφέται. Τον ένεπνεε ή εικόνα που έδλετε μπροστά του, ή ανάμνηση της νεκρής, ο πόνος που αίσθανότανε για τη χαμένη αγάπη του, για τη χαμένη του ενότητα. Μ' αυτόν τον τρόπο συνέθεσε μέσα σε λίγους καιρό μιá σειρά όμοιων έργων. Μα το όμοιότερο άτ' όλα, το άριστοτερόν του, είχε ή όδη που άναγράφανε στην άρχή, το «Στίγματα Μάτρε Ντολορά»...

Ο Περγουζέλι πέθανε δύο χρόνια άργότερα φθισικός.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Πώς δημιουργούνται ή μόδες!

Η περισσότερες συνήθειες της μόδας, που τις άπολονοθούν τυφλά τόσο και τόσες, εισάγονται από άλλη ιδιοτροπία ή προς άπορρηχη σοματικόν έλλαιτομάτων, όπως θα ίδούμε παρακάτω.

Οι ποδηγείς χιτώνες, π. χ., εισήχθησαν από τον Κάρολο τον 8ο, ο οποίος είχε άτροφιζές νύμφες.

Ο Φαργιάσκος ο 1ος, όταν πληρώθηκε στο κεφάλι κατά τη μάχη της Παβίας, έκοψε την κόχη του και τ' άγνια του, άμέσως δέ έσπεισαν να τον μιμηθούν όλοι οι Άγγλοι και Γάλλοι ευγενείς.

Ο Λονδοβίκος ο Μέγας, επειδή είχε στο κεφάλι του μεγάλα σπειριά, συνήθεε να φορη μεγάλες και πολυδάπανες φενάκες, πράγμα που το μιμήθηκαν όλοι οι αγγίλοι του.

Επί πενήντα διόκληρα χρόνια ή φοροσφορές και χαριέστερες γυναικες έποδοφοράταν τις κόχιες του με άβλια ποδάρια, μονο και μόνο επειδή ή μεταχειρίζονταν και ο δούξ Ρισελί, ο οποίος ήθελε να κούθη έτσι τις άσπρες τρίχες του κεφαλιού του.

— Η ύπηρετρίες του έφημεριού.

Κάποιος Άγγλος έπίσκοπος, επειδή του κατηγγέλλθησαν όρισμένο έκτροπα, διάταξε τους ιερείς της περιφερείας του να μην παίρνουν ύπηρετρίες κάτω των έξήντα χρονών. Άλλά, σε μιá περιόδεια που έπεχειρήσε σε λίγους καιρό, βρήκε στο σπίτι του έφημεριού ενός χωριού τρεις ροδαλές και νεώτατες ύπηρετρίες, άτ' τις όποιες ή μεγαλύτερη ήταν μόλις είκοσι χρονών.

—Τί είναι αυτά που βλέπω, έφημεριέ; φώναξε ο έπίσκοπος γεμάτος αγανάκτηση. Δεν έλαδες την άπαγορευτική έγχιζιλιό μου;

—Μάλιστα, Σεβασμιότατε. Έπειδή όμως δεν μπόρεσα να βρω ύπηρετρία έξήντα χρονών, οσέκτηρα ότι το ίδιο θα ήταν άν έλαρινα τρεις μαζί, που τα χρόνια τους να φτάνουν τα έξήντα!

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΞΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Τό χειμωρ των ήρώων.

Κατά το Γαλλογερμανικό πόλεμο, κάποιος Γάλλος άξιωματικός πληρώθηκε σε μιá μάχη στο κεφάλι από μιá σφαίρα μυδοάλλιοβόλου. Οι γιατροί που τον έξήγησαν είδαν με φόρη ότι το τραύμα του ήταν τόσο βαθύ, ώστε φαινόταν ο εγκέφαλος. Ο πληρωμένος άκουσε αυτή την λεπτομέρεια και χωρίς να χάση καθόλου την ψυχραιμία του τοίς είπε:

— Άν είναι έτσι, κάνετε μου τη χάρη, πάρτε λίγους άτ' τον εγκέφαλό μου και στείλτε τον στο στρατιγό, ο όποιος διαρκώς μου φωνάζε ότι: δεν... έχω μωλό!...

— Ποιό ήταν τό έγκλημά του.

Έροήθησαν μιá φορη κάποιος Γασκόνω κατόδικο τί έγκλημα είχε διαπράξει και τον κατεδίκασαν σε θάνατο.

— Άλλοίμονο! τοίς άπορηζήθηκε ο έξιστος Γασκόνος. Η δικαιοσύνη των ανθρώπων είναι άδικη. Με κατεδίκασαν σε θάνατο γιατί είχα την κόχη να ζωγραφίσω το βασίλεά μου και να δοξάσω το Θεό!...

Με τα λόγια αυτά έννοσθε ότι είχε κατασκευάσει κιβόθια νομισμάτων, τα όποια κατά τον τάπο της εποχής εκείνης, από τη μιá μεριά του έφεραν την εικόνα του βασιλέως κ' άτ' την άλλη είχαν την έπιγραφή: «Είη το όνομα Κυρίου έδολογημένον»!...

— Τό χαμένο βραχιόλι.

Μιά νόστιμη άριστοκρατική Παριζιάνα, ή κυρία Δέ Λογκά, μόλις που παντρεμένη, είχε σχεσθήει τυχαίως με κάποιον νεαρό δημόσιο υπάλληλο, τον όποιον έρωτεύθηκε στο τέλος τραλλά. Έπειδή δέ ήθελε να τον βλέπη καθημερινός σχεδόν, οσέφτηκε να τον κούπη φίλο του σπιτιού της. Άλλά ο σέξυγος της ήταν ζηλιάρης και φιλιπποτός. Για να έπαύτη λοιπόν το σχέδιο της, ή κυρία κατέφυγε στο έξής σατανικό έπατήρημα:

Ένα προφ παρουσιάστηκε στον άντρα της και του είπε ότι την περασμένη βραδιά, βγαίνοντας άτ' το θέατρο έχασε το πολύτιμο βραχιόλι της.

— Έκείνο το βραχιόλι με τα διαμάντια και τα μαργαρίτια, που σου είχα χαρίσει από δύο μήνες, την ήμερα της γορητής σου; πότρες τα χαριμένος ο σέξυγος.

— Ναι, άλλοίμονο! άπορηζήθηκε εκείνη με ύπερταξη θλίψη.

— Και λές πως το έχασες χθές το βράδυ; Με μού φαίνεται πως δεν το φοροσες στο θέατρο...

— Μ! Τέτοια είστε σεις οι άντρες! φώναξε ή σέξυγος με λυγμούς. Κουττάτε μόνο τί φορούν ή ζένης γυναικες και άδικάφοτε για τις δικές σας...

— Κού τί θέλεις να κάνουμε τώρα, αγάπη μου;... Το βραχιόλι χάθηκε και το χειρότερο είναι πως τα οικονομικά μας τον τελευταίο καιρό δεν μας έπτορτούν να το αντικαταστήσουμε.

— Δεν θέλω να μού άγοράσση κανούργιο.

άπάντησε εκείνη, περαμένη τάχα. Δεν θα μπόροσες όμως... να... ξέρω κ' έχω... να είδοποιήση με τις έφημεριδες ότι προσέφερες γενναία άμοιβή σ' εκείνον που θα μάζ έπιστρέψη το ζόχημα;...

Ο σέξυγος συγκατένευσε και την άλλη μέρα όλες ή έφημεριδες έδημοσίεσαν την άγγελία του άπολοσθέντος βραχιολού και το ποσόν που προσέφερε ο άπολοστής.

Κατά το άπόγευμα της ίδιας ήμερας ο σέξυγος της έρωτεύμένης κυρίας έδέχθηκε σπίτι του την έπίσκεψη ενός άγνωστού νέου, ο όποιος του άνέφερε ότι είχε βρη το πολύτιμο ζόχημα και του το έπέστρεψε, χωρίς άξιοσσεις επί της άμοιβής.

Μόλις το άκουσε αυτό ο σέξυγος, άρχισε να φωνάζη χαρομένος:

— Το βραχιόλι σου, αγαπητή μου! Βρήθηκε το βραχιόλι σου! Μας το έφερε ο κύριος!...

Η κυρία, χαρομένη γιατί πέτυχε το κόλλο της, έτρεξε στο γραφείο του άνδρός της. Μόλις όμως είδε το νέο να βγάζη άτ' την τσέπη του το ζόχημα, έγινε κατάλοιμη και άρχισε να τρέμη.

Τί είχε συμβή;... Ο άνόητος κ' άπεροσκέτος φίλος της παρουσίασε το χαμένο βραχιόλι μέσα σ' ένα βαρύτιμο ζουγι με τα όλοχημα του σέξυγου της, όπως αμολήθηκε το είχε στείλει έμπιστευτικά με την ύπηρετρία της η ίδια την περασμένη μέρα!...

Ο σέξυγος καταπλήρη στην άρχή, μη κατάλαβε άμέσως κατόπιν τί είχε συμβή.

Έπέταξε λοιπόν τον νεαρό κύριο πύξ και λάζ έξω άτ' το σπίτι του κ' έχώρισε με την όφαιαν και σφοδρα ερωτίλων σέξυγόν του!...

